

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**مدیریت برنامه کشوری پیشگیری و کنترل بیماری دیابت
مهر ۱۳۹۷**

تاریخچه برنامه کشوری پیشگیری و کنترل دیابت در ایران

سال 1368 در چهل و دومین مجمع جهانی بهداشت با حضور 32 کشور از مناطق شش‌گانه‌ی سازمان جهانی بهداشت، نامه‌ای مهم برای ارتقای سلامت جهانی، تحت عنوان «پیشگیری و کنترل دیابت» به تصویب رسید.

در سال 1370 گروه پیشگیری از بیماری‌های متابولیک و تغذیه، طرح پیشگیری و کنترل بیماری دیابت را تدوین و ارائه نمود. این طرح در سال 1371 در برخی مناطق شهری و روستایی کاشان، بروجن و طارم به صورت آزمایشی اجرا شد.

در تابستان سال 1375 کمیته‌ی کشوری بیماری دیابت تشکیل و مقرر شد تا برنامه‌ی کشوری دیابت با توجه به پیش‌نویس تهیه شده توسط اداره‌ی کل پیشگیری و مراقبت بیماری‌ها (مرکز مدیریت بیماری‌ها) آماده شود.

در بهمن ماه 1377 اجرای آزمایشی طرح کشوری پیشگیری و کنترل بیماری دیابت نوع 2 در 17 دانشگاه علوم پزشکی آغاز شد. تا سال 1381 برای افراد بالای 30 سال و زنان باردار به اجرا درآمد.

در سال 1388 برنامه پیشگیری و کنترل دیابت در مناطق شهری شروع و در حال اجرا می‌باشد.

تاریخچه برنامه کشوری پیشگیری و کنترل دیابت در ایران

گام های اولیه

طراحی و اجرای آزمایشی طرح (۱۳۷۸)

ارزیابی و بازنگری طرح (۱۳۸۲)

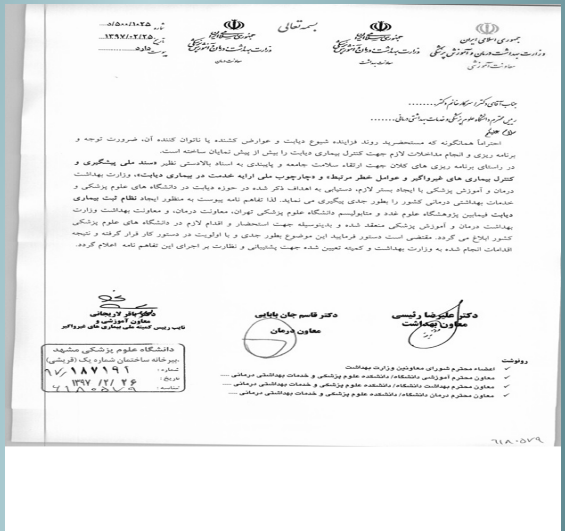
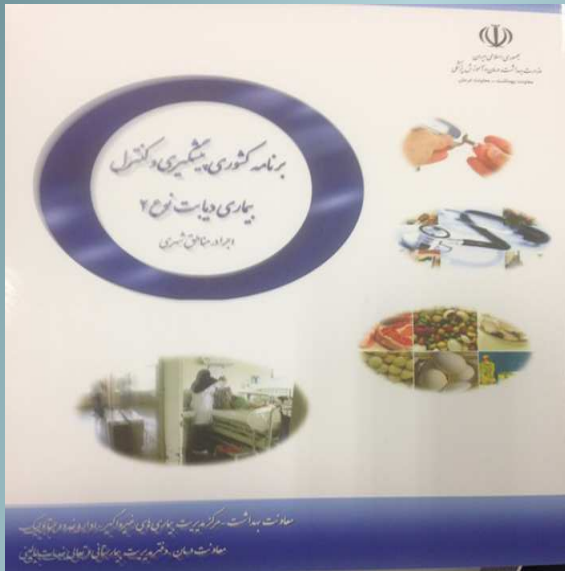
ادغام برنامه در سیستم سلامت (۱۳۸۳)

اجرا در روستاها و شهرهای با جمعیت کم تر از ۲۰۰۰۰

اجرای برنامه شهری (در شهرهای با جمعیت بیش از ۱۰۰۰۰۰۰) (۱۳۸۹)

ایران

اقدامات انجام شده جهت کاهش بار بیماری دیابت در ایران

هدف کلی برنامه پیشگیری و کنترل دیابت

پیشگیری و کنترل بیماری دیابت و کاهش عوارض دیابت

استراتژی برنامه دیابت

- توسعه برنامه دیابت جهت دسترسی بیماران در تمام مناطق کشور
- تقویت نظام ارجاع در برنامه کشوری دیابت
- هماهنگی درون بخشی و بین بخشی در ارائه خدمات مورد نیاز بیماران ارجاعی
- غربالگری و درمان مناسب بیماران دیابت جهت کنترل عوارض
- توانمندسازی و آموزش تیم ارائه خدمات در سطوح مختلف
- استقرار نظام ثبت و گزارش دهی در سطوح مختلف ارائه خدمات
- تقویت سامانه نظارتی، پایش و ارزش یابی مراقبت دیابت
- پشتیبانی از تحقیقات کاربردی

دستاوردهای کلی برنامه در معاونت درمان

- § توسعه برنامه در سال 1397 در 60 دانشگاه و 300 بیمارستان/کلینیک
- § تدوین بسته خدمتی اجرایی برنامه دیابت
- § اقدامات جهت یکسان سازی نظام ثبت اطلاعات بیماران
- § هماهنگی های لازم جهت تدوین دستورالعمل استاندارد سازی آزمایشات ضروری
- § تدوین گایدلاین بالینی (رتینوپاتی دیابتی، دیابت بارداری)
- § بازنگری دستورالعمل مالی باتوجه به توسعه برنامه
- § پایش و نظارت بر عملکرد مراکز و توزیع اعتبار دیابت بر اساس شاخص کمی و کیفی هر سه ماه
- § برنامه های آموزشی جهت تیم ارائه دهنده خدمت در سطح 2 و 3 متخصص/پرستار/تغذیه/بیمار
- § هماهنگی جهت تعیین تعرفه و پوشش بیمه ای خدمات فاقد تعرفه
- § ارائه گزارشات کشوری باتوجه به فعالیت های انجام شده

سایت کشوری برنامه دیابت

برنامه کشوری پیشگیری و کنترل بیماری دیابت نوع ۲ اجرا در مناطق شهری

بیماریهای قلبی-عروقی به عنوان اولین عامل مرگ و میر در کشور و دیابت، به عنوان شایعترین بیماری مزمن غیرروگیر از اولویتهای اصلی برنامههای پیشگیری و درمانی محسوب میشوند. نباید فقط یک بیماری محسوب نمیشود بلکه شیکه درهم پیچیده‌ای از عوامل خطرهای محیطی و ژنتیک با پاترفیزیولوژیهای مختلف است که به دنبال ویژگیهایی نظیر زمینه‌سازی و همراهی با سایر بیماریها (قلب-عروقی-کبدی، چشمی و معلولیت) به شعله‌ور شدن و ناتوان کننده است.

برنامه کشوری دیابت از سال ۱۳۸۵ در ارائه خدمات نظام سلامت در مناطق روستایی کشور انجام شده است. با توجه به شروع فعالیتهای بیماری در مناطق شهری و نیاز مبرم بیماران برای دریافت خدمات تخصصی بیمارستانی، روند ارجاع بیماران که در مرحله ارزیابی فرگیند قبلی نیز به عنوان یکی از نقاط ضعف برنامه شناسایی شده بود، نیاز به اصلاح و مدیریت در سطوح تخصصی داشت. بر همین اساس اقدامات تقتر مدیریت بیمارستانی و تعالی خدمات بگیش از سال ۸۹ با تاکید بر راهاندازی سیستم ارجاع و نشان‌دار شدن بیمار برای پیگیری از سطح اول و به عنوان یکی از بازوهای اجرایی همگام با واحد بیماریهای غیرروگیر معاونت بهداشتی برنامه‌ریزی و اجرا شد.

در حال حاضر این برنامه در ۲۹ دانشگاه کشور با همکاری معاونت های بهداشت و درمان دانشگاه ها در دست اجرا است.

همکاران بیمارستانی

جهت ارتباط از راه دور با سیستم های بیمارستانی نرم افزار **Team Viewer** را نصب کنید.

اطلاع رسانی

گزارش شاخ کشوری

- نام
- نوع
- diabetes (1)
- نامه حضور همکاران برسراربر روز جهانی دیابت-۵۵۰
- مستندات جلسه برنامه عملیاتی دیابت
- دستورالعمل نظام پرداخت
- مختصانه کت اطلاعات شعارات دیابتی در فرم بازگذاری
- راهنمای فرم کت اطلاعات شعار دیابتی در بیمارستان
- سند بهارهای سرواکتر
- پوسترهای روز جهانی دیابت
- وبسایت
- روز جهانی دیابت
- Diabetes workshop report kashan 93
- Diabetes report 92
- گزارش کارگاه مراقبت تخصصی دیابت 28 و 29 فروردین
- اسلایدهای کارگاه مراقبت تخصصی دیابت
- گزارش کارگاه ارزیابی مراقبت تخصصی بندرعباس بوم
- گزارش کارگاه مدیریت کت و گزارش نهی برنامه دیابت

اعلانات

عنوان

تاریخ	عنوان
09-48 1396/08/09	برنامه هفته جهانی دیابت دانشگاه «ای»
11-07 1396/07/26	ارسال اسامی از طریق انجیل جهت کارگاه دیابت
09-39 1396/07/10	اصلاحات در سایت برنامه عملیاتی
12-35 1396/06/27	ارسال مشخصات فوکلای پوست دیابت در دانشگاه وسعارسناب
11-34 1396/06/11	کت فعال شعارات دیابتی در سامانه جهت ارزشیابی دانشگاهها
11-41 1396/05/30	اعلام اسامی جهت ورود به کتابخانه ننگرهای دیابت
11-04 1396/05/14	ارسال اسامی جهت ورود به کتابخانه ننگرهای دیابت

از دانشگاه هایی که بصورت مستمر اخبار و صورتهای خود را در سایت درج می کنند سپاسگزار می شویم

فرآیند پذیرش بیمار دیابتی

پذیرش بیمار دیابتی از سطح اول یا مراجعه مستقیم

پذیرش ، اخذ شرح حال

ویزیت متخصص داخلی/غدد

ارجاع بیمار برای ویزیت تخصصی/تغذ

بلی

آیا نیاز به مشاوره سایر
تخصص ها دارد؟

خیر

آیا نیاز به ارجاع به
سطح سوم دارد؟

خیر

ارایه خدمات تخصصی موردنیاز

ارجاع به س

ارایه خدمات فوق
بستری درص

ثابت اقدامات در نرم افزار یا فرم
مراجعه توسط پرستار/پذیرش

تعیین زمان مراجعه بعدی و درج
توصیه های درمانی لازم در برگه ارجاع یا

ارایه پس خوراند به سطح اول
در صورت ارجاع

تکمیل فرم ثبت بیمار در پورتال
معاونت درمان دانشگاه

تکمیل فرم مالی هر سه ماهه

فرم ثبت اطلاعات بیماران دیابتی

فرم ثبت اطلاعات بیماران دیابتی در سال ۹۶

برای تکمیل این فرم، لطفاً به بخش ثبت اطلاعات مراجعه کنید.

<input type="text"/>	بیمارستان	<input type="text"/>	دانشگاه
----------------------	-----------	----------------------	---------

مشخصات فردی بیمار

<input type="text"/>	کد ملی	<input type="text"/>	سن
<input type="text"/>	جنسیت	<input type="text"/>	نام
<input type="text"/>	تاریخ تولد	<input type="text"/>	سال
<input type="text"/>	شماره بیمه	<input type="text"/>	شماره ملی
<input type="text"/>	شماره ملی	<input type="text"/>	شماره ملی

تاریخچه بیماری

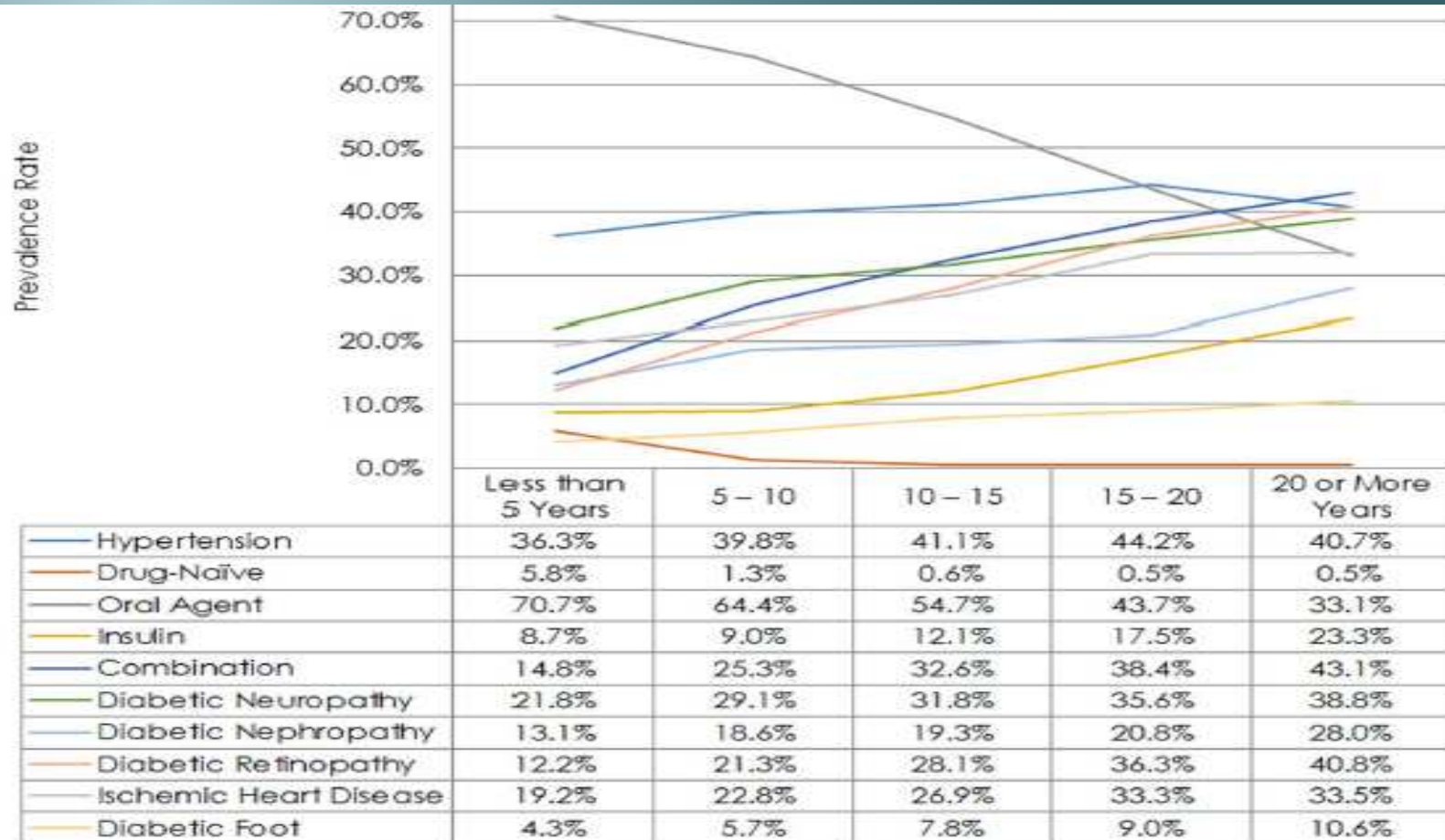
<input type="text"/>	سال ابتلا به دیابت	<input type="text"/>	نوع دیابت
<input type="text"/>	کد ICD ۱۰	<input type="text"/>	شرح کد دیابت
<input type="text"/>	کشور خون	<input type="text"/>	اختلالات جسمی خون
<input type="text"/>	چاقی یا اضافه وزن	<input type="text"/>	بصرک اختلالات

عوارض

<input type="text"/>	بیماری قلبی	<input type="text"/>	زکاتو یا کمبود ویتامین
<input type="text"/>	کبد عروق قلبی	<input type="text"/>	کبد عروق قلبی
<input type="text"/>	بازو دیابتی	<input type="text"/>	کبد عروق قلبی
<input type="text"/>	کبد عروق قلبی	<input type="text"/>	کبد عروق قلبی
<input type="text"/>	کبد عروق قلبی	<input type="text"/>	کبد عروق قلبی

آزمایشات

درصد شیوع عوارض ناشی از دیابت ایران

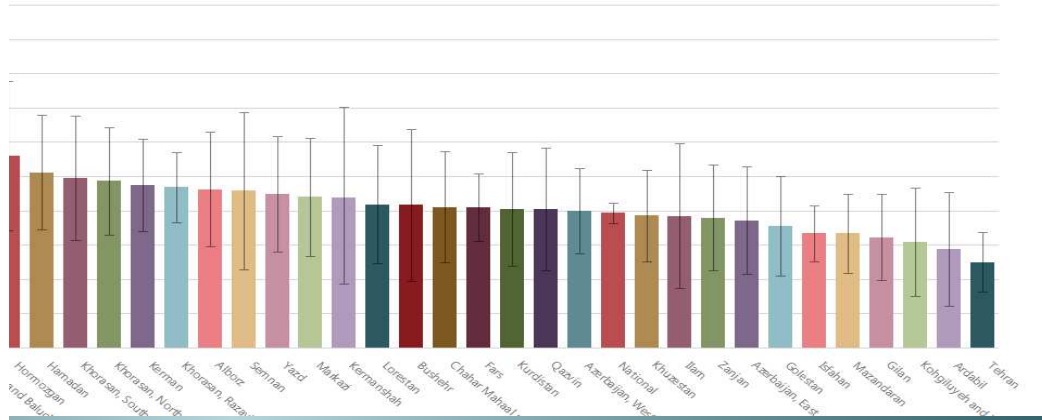

hypertension, treatments and diabetes-related microvascular complications by duration of disease among the clinically-registered adult patients with diabetes in Iran.

وضعیت بیماری دیابت براساس مطالعه STEPS

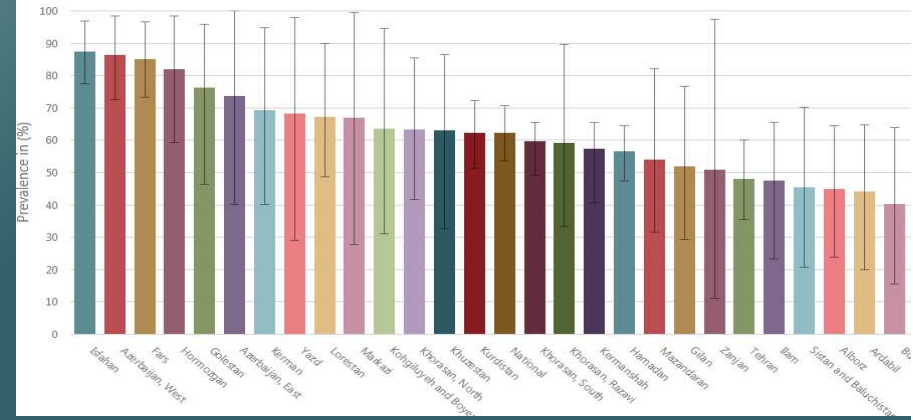
Distribution of Pre-diabetes based on HbA1c

Area: Both, Sex: Both, Age: Age-standardized, Measure: Prevalence, Wealth Index: All, Year: 2016

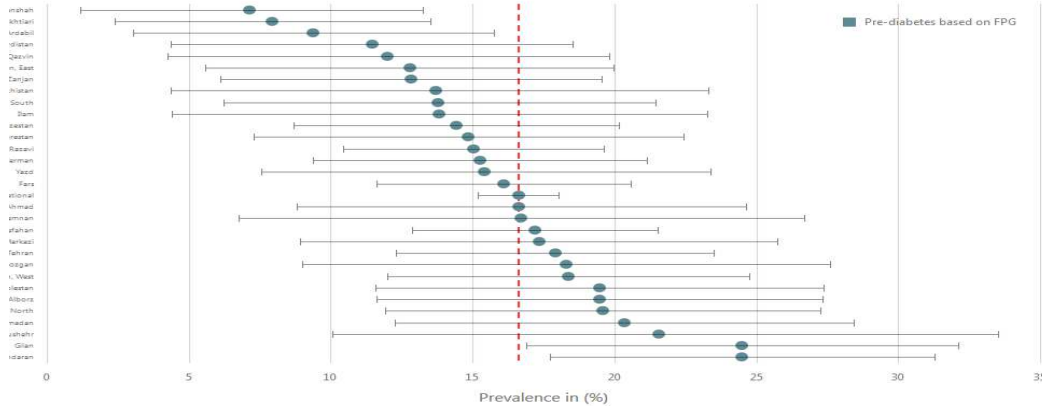
Distribution of Diabetes awareness

Area: Both, Sex: Both, Age: Age-standardized, Measure: Prevalence, Wealth Index: All, Year: 2016

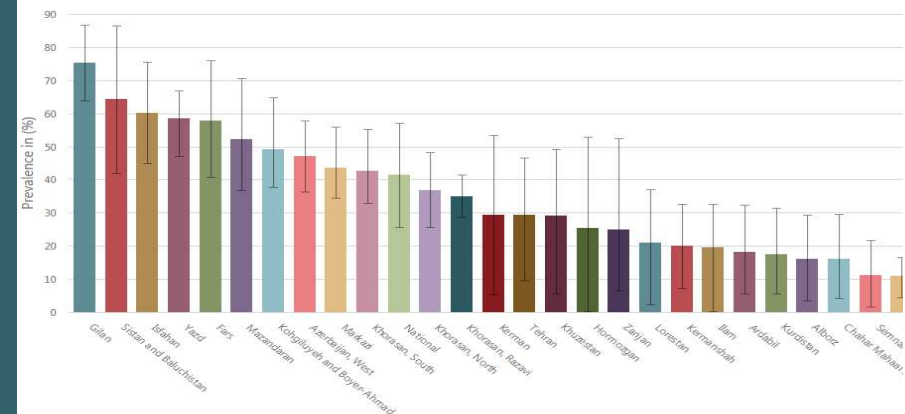
Distribution of Pre-diabetes based on FPG

Area: Both, Sex: Both, Age: Age-standardized, Measure: Prevalence, Wealth Index: All, Year: 2016

Distribution of Effective care for diabetes

Area: Both, Sex: Both, Age: Age-standardized, Measure: Prevalence, Wealth Index: All, Year: 2016

بسته خدمتی دیابت اجرایی

شماره شماره
تاریخ تاریخ
پوست دارد پوست

بسمه تعالی

"بسته خدمتی مدیریت برنامه کشوری پیشگیری و کنترل بیماری دیابت اجرایی در

مراکز درمانی"

این دستورالعمل در ۱۳ ماده و ۹ تبصره تنظیم گردیده است.

بسته خدمتی دیابت اجرایی

ماده ۱ : اهداف

ماده ۲: تعاریف

ماده ۳: منابع

منابع انسانی ضروری (حداقل استاندارد) جهت مراکز درمانی دیابت

- پرستار مسئول آموزش ، مراقبت و ثبت بیمار
- پزشک عمومی دوره دیده/متخصص داخلی/ فوق تخصص غدد
- کارشناس تغذیه/دکتری تغذیه/پرستار آموزش دیده دوره های تغذیه بیماران دیابتی
- اپتومتریست/چشم پزشک (در صورت امکان)
- دسترسی به مشاوره های مورد نیاز در آن مرکز یا سایر مراکز

بسته خدمتی دیابت اجرایی

۴- فضاهای مورد نیاز مرکز درمانی بیماران

فضای فیزیکی شامل دوبخش: فضاهای اختصاصی: فضاهای عمومی (مشترک)

۵- تجهیزات مورد نیاز مرکز دیابت

1-5: تجهیزات اداری 2-5: تجهیزات پزشکی بخش داخلی 3-5: تجهیزات پزشکی بخش چشم پزشکی 4-5: امکان دسترسی به تجهیزات آزمایشگاهی

5-5: امکان دسترسی به سایر خدمات پاراکلینیک

۶- خدمات قابل ارائه

- پذیرش و ثبت بیماران در سایت بیماران دیابتی
- ویزیت های روتینوسایر ویزیت های تخصصی/
- مشاوره تغذیه/سایر مشاوره های تخصصی
- پاراکلینیک شامل آزمایشگاه روتین - تخصصی
- امکانات تصویر برداری شامل رادیولوژی پایه و سونوگرافی ، اکوکاردیوگرافی
- بخش تزریقات ضروری جهت بیمار دیابتی
- اتاق عمل سرپایی

بسته خدمتی دیابت اجرایی

ماده - ۷: شرح وظایف

ماده - ۸: ارائه خدمات، گردش کار و ثبت اطلاعات بیماران دیابتی در سامانه توسط پرستار مسئول بیمار در مراکز درمانی بیماران دیابتی

ماده - ۹: گزارش دهی

ماده - ۱۰: مرجع آماری

ماده - ۱۱: شاخص های کمی و کیفی

ماده - ۱۲: ضوابط بهداشتی

ماده - ۱۳: سایر مقررات

فرم ثبت اطلاعات جدید در کلینیک ویژه

فرم ثبت اطلاعات بیماران دیابتی در سال

برای مطالعه راهنما و سایر اطلاعات تکمیلی فرم اینجا را کلیک نمایید.

<input type="text"/>	بیمارستان	<input type="text"/>	دانشگاه
مشخصات فردی بیمار			
<input type="text"/>	نام خانوادگی	<input type="text"/>	کد ملی
<input type="text"/>	شماره تماس	<input type="text"/>	سال
<input type="text"/>	شماره تماس	<input type="text"/>	جنسیت
<input type="text"/>	شماره تماس	<input type="text"/>	نام
<input type="text"/>	شماره تماس	<input type="text"/>	تاریخ تولد
<input type="text"/>	شماره تماس	<input type="text"/>	سال

شماره تماس را بدون کلمات اولی ثبت نمایید.

برنامه های آتی

اختصاص فضای فیزیکی به کلینیک سرپایی دیابت در همه بیمارستانهای دانشگاهی کلینیک های ویژه (برنامه دیابت در 250 کلینیک ویژه و 100 مرکز NCD)
سطح بندی مراکز درمان دیابت بر اساس شیوع و بروز دیابت در مراکز استان و شهرستان
جانمایی وجود کلینیک دیابت در بیمارستانها و کلینیک ویژه در اعتباربخشی بیمارستانها
استقرار نظام ثبت هماهنگ و گزارش دهی در سطوح مختلف ارائه خدمات
هماهنگی با مراجع ذیربط در خصوص تامین منابع مراکز (مالی، تجهیزات، انسانی)
هماهنگی جهت استانداردسازی آزمایشات ضروری بیمار ان دیابتی و توسعه مراکز
زمایشگاهی مرجع

